

V-MÔI GIỚI

1. Thế Tôn ở thành Xá-vệ. Bấy giờ, Ưu-Ba-ly từ chỗ ngồi đứng dậy, để trống vai bên phải đầu gối bên phải chấm đất, chắp tay bạch Phật:

- Bạch Đại đức, Tỳ-kheo Ca-la làm mai mối, đến người nam khen người nữ, đến người nữ khen người nam, để làm thành việc vợ chồng, hoặc làm thành việc tư thông, phạm hay không?

Đức Phật dạy:

- Ban đầu chưa chế giới, không phạm.

Thưa:

- Nhận lời bên này đến nói bên kia, đem lời bên kia trở về nói bên này, phạm hay không?

Đức Phật dạy:

- Tăng-già-bà-thi-sa.

Thưa:

- Nếu nhận lời bên này đến nói bên kia; nhưng không đem lời bên kia trở lại nói bên này, phạm hay không?

Đức Phật dạy:

- Thâu-lan-giá.

Nếu nghe rồi đến bên kia nói, không đem trở lại nói bên này, phạm Thâu-lan-giá.

Nếu không nhận lời, nhưng đến bên kia nói, đem lời bên kia trở lại, Thâu-lan-giá.

Nếu nhận lời, không đến bên kia nói, không đem lời bên kia trở về, Đột-kiết-la.

Nếu nghe, không đến bên kia nói, không đem lời bên kia trở về, Đột-kiết-la.

Nếu không nhận lời, đến bên kia nói, không đem lời bên kia trở về, Đột-kiết-la.

2. Tỳ-kheo có nhà đàn-việt. Vợ đàn-việt qua đời chưa bao lâu, Tỳ-kheo đến thăm. Đàn-việt có hai đứa con. Tỳ-kheo nói:

- Sao ông không lấy người vợ khác?

Đàn-việt nói:

- Sợ hai con phải bị khổ. Nếu được cô đồng nữ kia đồng ý thì tôi sẽ lấy.

Tỳ-kheo liền đến chỗ cô gái nói:

- Tôi nghe cư sĩ kia nói, nếu được cô gái kia đồng ý, thì sẽ lấy làm vợ.

Đồng nữ nói:

- Ông ấy chịu tôi làm vợ, tôi cũng chịu ông ấy làm chồng.

Tỳ-kheo liền trở lại chỗ đàn-việt nói:

- Tôi nghe người nữ kia nói, ông ấy cần tôi làm vợ thì tôi cũng cần ông ấy làm chồng.

Tỳ-kheo không đem lời ấy nói trở lại, rồi nghỉ. Đức Phật dạy:

- Nếu nghe mà đến người kia nói, không đem lời bên kia trở lại, phạm Thâu-lan-giá.

Người nữ Ma hương^{>>4} cũng như vậy.

>. Có cư sĩ đến trong Tăng-già-lam nói với các Tỳ-kheo:

- Đại đức vì tôi nói giùm.

Các Tỳ-kheo hỏi:

- Cư sĩ muốn nói gì?

Cư sĩ nói:

- Nói với cư sĩ ấy giùm tôi, gả con gái làm vợ tôi.

Tỳ-kheo nói với cư sĩ:

- Sẽ nói giùm cho ông.

Các Tỳ-kheo liền sai một Tỳ-kheo bằng pháp bạch nhị yết-ma, khiến đến chỗ cư sĩ kia nói với cư sĩ:

- Tôi truyền đạt lời chúng Tăng muốn nói với ông.

Người kia nói:

- Thưa Đại đức, Tăng cần dạy tôi điều gì?

Tỳ-kheo nói:

- Chúng Tăng nói, ông nên gả con gái của ông làm vợ cư sĩ kia.

Người kia nói:

- Thưa Đại đức, tôi xin vâng lời Tăng dạy.

Tỳ-kheo kia trở về trong Tăng-già-lam bạch Tăng. Tăng liền báo cho cư sĩ kia biết. Tỳ-kheo nghỉ, đức Phật dạy:

- Tất cả phạm Tăng-già-bà-thi-sa.

Có đàn-việt đến trong Tăng-già-lam nói với các Tỳ-kheo:

- Đại đức Tăng nói giùm tôi.

Tỳ-kheo hỏi cư sĩ:

- Muốn nói điều gì?

Đàn-việt nói:

- Nói với cư sĩ kia cho con gái của ông làm vợ tôi.

>>4. Ma hương nữ nhân, xem cht. >5 trên.

Tỳ-kheo nói:

- Tôi sẽ nói giùm cho.

Các Tỳ-kheo liền sai một Tỳ-kheo bằng pháp bạch nhị yết-ma, khiến đến cư sĩ kia nói:

- Nay cư sĩ, tôi chuyển lời của chúng Tăng đến ông.

Cư sĩ kia nói:

- Đại đức Tăng cần dạy tôi điều gì?

Tỳ-kheo nói:

- Chúng Tăng nói ông cho con gái của ông làm vợ cư sĩ kia.

Người kia nói:

- Thưa Đại đức, tôi sẽ vâng lời dạy của Tăng.

Tỳ-kheo sứ giả kia nghĩ: Nay ta, nếu trở về bạch chúng Tăng thì ân ấy không thuộc về ta. Tỳ-kheo ấy liền tự đến báo với cư sĩ kia, rồi nghỉ. Đức Phật dạy:

- Chúng Tăng phạm Thâu-lan-giá. Tỳ-kheo sứ giả phạm Tăng-già-bà-thi-sa.

Có đàn-việt đến chỗ Tỳ-kheo thường cúng dường nói:

- Thầy nói với cư sĩ ấy giùm tôi, cho con gái ông làm vợ tôi.

Tỳ-kheo nói với cư sĩ:

- Tôi sẽ nói cho ông.

Tỳ-kheo liền đến chỗ cư sĩ kia nói:

- Ông nên cho con gái ông làm vợ cư sĩ kia.

Cư sĩ kia nói:

- Con gái của tôi đã hứa cho người khác rồi.

Hoặc nói người khác đã chuẩn bị dẫn đi, hoặc nói chết, hoặc nói giặc cướp đi, hoặc nói không. Tỳ-kheo trở lại chỗ cư sĩ nói như vậy, tất cả đều phạm Thâu-lan-giá.

Có đàn-việt nói với Tỳ-kheo thường cúng dường:

- Thầy đến nói với cư sĩ kia giùm tôi, hãy cho con gái của cư sĩ ấy, làm vợ tôi.

Tỳ-kheo nói:

- Tôi sẽ nói cho ông.

Tỳ-kheo liền đến chỗ cư sĩ kia nói:

- Ông nên cho con gái làm vợ cư sĩ kia.

Cư sĩ nói:

- Con gái của tôi bị bệnh hủi.

Hoặc nói bệnh ung thư, hoặc nói bệnh hủi trắng, hoặc nói bệnh

can tiêu,^{>>5} hoặc nói bị cuồng, hoặc nói bị bệnh trĩ, hoặc nói bị bệnh ra máu, hoặc nói bị bệnh thường nóng dưới chân. Tỳ-kheo trở lại chỗ cư sĩ nói như vậy, rồi nghỉ, đức Phật dạy:

- Tất cả đều phạm Tăng-già-bà-thi-sa.

4. Có cư sĩ cãi nhau với vợ, đuổi vợ đi. Vợ đến chỗ Tỳ-kheo thường cúng dường nói:

- Thưa Đại đức, chồng tôi với tôi cãi nhau, rồi đuổi tôi đi. Nay tôi muốn sám hối.

Tỳ-kheo liền vì sự hòa hợp, khiến cho người vợ sám hối; rồi nghỉ.

Đức Phật dạy:

- Vì sự sám hối nên không phạm.

Có người vợ cãi nhau với chồng rồi bỏ đi, đến chỗ Tỳ-kheo thường cúng dường nói:

- Tôi cãi nhau với chồng rồi bỏ đi, nay muốn sám hối.

Tỳ-kheo liền vì sự hòa hợp đến khiến sám hối, rồi nghỉ. Đức Phật

dạy:

- Vì sự sám hối nên không phạm.

Có người vợ cãi lộn với chồng, nói:

- Nếu ông không cần tôi làm vợ thì cứ nói không cần.

Người chồng nói: Tôi không cần bà làm vợ. Rồi đuổi vợ đi.

Người vợ đến chỗ Tỳ-kheo thường cúng dường nói:

- Tôi cãi nhau với chồng. Tôi nói với chồng tôi: Nếu không cần tôi làm vợ thì cứ nói không cần, người chồng nói không cần và đuổi tôi đi. Nay tôi muốn sám hối.

Tỳ-kheo liền vì sự hòa hợp, khiến sám hối, rồi nghỉ. Đức Phật

dạy:

- Vì sự sám hối nên không phạm.

Có cư sĩ lấy dâm nữ làm vợ. Người khách trước thường lui tới cô, nay gặp lại, nói:

- Tôi muốn cùng cô làm việc như vậy như vậy. Nhưng những người khác nói bây giờ cô không làm như vậy nữa, mà làm vợ của cư sĩ kia rồi.

Người đó cương bức hành dâm. Người chồng biết liền đuổi đi. Cô đến chỗ Tỳ-kheo thường cúng dường nói:

- Thưa Đại đức, tôi là vợ của cư sĩ kia xưa nay chưa từng phạm đến người đàn ông nào khác. Chỉ có gã giặc cướp này cưỡng bức phạm đến tôi. Nay tôi muốn sám hối chồng tôi.

>>5. Xem cht. 22, Phần i, Ch.iv Ni-tát-kỳ 2.

Tỳ-kheo liền vì sự hòa hợp, khiến sám hối, rồi nghỉ. Đức Phật dạy:

- Không phạm.

5. Có cư sĩ cung cấp mọi nhu cầu cho một dâm nữ, rồi đến vị Tỳ-kheo thường cúng dường, nói:

- Nói với dâm nữ ấy giùm tôi, đợi tôi tại chỗ đó.

Tỳ-kheo nhận lời rồi đến chỗ dâm nữ nói:

- Cư sĩ kia nói với cô, chờ ông ta tại chỗ đó.

Tỳ-kheo nói rồi nghỉ. Đức Phật dạy:

- Trước vì hòa hợp, không phạm. Ở đây, như làm sứ giả cho bạch y, phạm Đột-kiết-la.

6. Có cư sĩ giám hộ cô gái kia, rồi không rước về làm vợ, cũng không cho người khác cưới. Cô kia nói với Tỳ-kheo thường cúng dường:

- Thừa Đại đức, vì tôi nói với cư sĩ kia rằng, Cha mẹ tôi muốn đoạt^{>>6} tôi lại để gả cho người khác. Nếu ông ấy không rước tôi thì buông tôi ra^{>>7}. Tỳ-kheo nhận lời, đến chỗ cư sĩ nói:

- Cô gái kia nói, cha mẹ tôi muốn đoạt cô lại để gả cho người khác. Ông nên rước cô ấy về, bằng không buông cô ta ra.

Tỳ-kheo nghỉ. Đức Phật dạy:

- (Hai bên) đã có lời giao ước trước rồi,^{>>8} thì không phạm. Nhưng nếu làm sứ giả cho bạch y, mắc tội Đột-kiết-la.

Có cư sĩ giám hộ cô gái, rồi không rước về làm vợ, cũng không cho người khác cưới. Cha mẹ của đồng nữ nói:

- Không biết nhờ ai nói với cư sĩ kia, hãy rước con gái này đi, hoặc để cho người khác cưới.

Tỳ-kheo mà gia đình kia thường cúng dường đang mắc bệnh cuồng, liền nói:

- Tôi sẽ làm điều đó cho.

Tỳ-kheo liền đến chỗ cư sĩ kia, nắm đầu cư sĩ nói:

- Ông phải rước cô gái kia về; bằng không, phải buông người ta ra.

Sau đó, Tỳ-kheo hết cuồng, nghỉ. Đức Phật dạy:

- Điên cuồng tâm loạn, thống não bức bách, tất cả đều không phạm.

>>6. Theo phong tục, đã trao tín vật hứa hôn, cô gái không thuộc quyền cha mẹ, mà thuộc quyền giám hộ của người đã trao tín vật. Vì vậy, nói là đoạt, tức cha mẹ cướp con gái lại. Xem Pháp uẩn 1 (tr. 456), quyền giám hộ, và quyền cướp đoạt đối với người nữ.

>>7. Trả quyền giám hộ lại cho cha mẹ cô.

>>8. Vì cô gái đã hứa hôn rồi.